

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **statutární město Kladno**, náměstí Starosty Pavla 44, Kladno, zastoupené Mgr. Ing. Martinem Lukášem, advokátem, sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 11, Praha 5, zastoupený JUDr. Jaromírem Bláhou, advokátem, sídlem Prvního Pluku 206/7, Praha 8, **za účasti:** Mgr. M. P., zastoupený Mgr. Jaroslavem Dvořákem, advokátem, sídlem Gorkého 502, Kladno, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasačních stížnostech žalobce a osoby zúčastněné na řízení žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. prosince 2022 č. j. 54 A 77/2022-85,

t a k t o :

- I. V řízení o kasační stížnosti Mgr. M. P., dosud označovaného za osobu zúčastněnou na řízení, **se pokračuje**.
- II. Kasační stížnost Mgr. M. P., dosud označovaného za osobu zúčastněnou na řízení, **se odmítá**.
- III. Mgr. M. P., **není** osobou zúčastněnou na řízení.
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v omezení dopravní obslužnosti (omezení některých linek a vyřazení linek městské hromadné dopravy zajišťovaných a hrazených žalobcem ze systému Pražské integrované dopravy).

[2] Dne 24. listopadu 2022 se jako přistupující účastník na straně žalobce přihlásil do řízení před krajským soudem Mgr. M. P.. O den později navrhl jeho přistoupení jako dalšího účastníka i sám žalobce.

[3] Krajský soud žalobu usnesením označeným v návěti odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť dospěl k závěru, že žalované jednání z povahy věci nemůže být zásahem ve smyslu § 82 tohoto zákona. S ohledem na odmítnutí žaloby se krajský soud nezabýval návrhem žalobce na přistoupení dalšího účastníka.

[4] V den vydání usnesení o odmítnutí žaloby obdržel krajský soud podání, ve kterém žalobce označil Mgr. P. jako osobu zúčastněnou na řízení. O den později pak sám Mgr. P. krajský soud informoval, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

[5] Následně podali žalobce i Mgr. P. kasační stížnost proti usnesení krajského soudu.

[6] Nejvyšší správní soud Mgr. P. dosud považoval i za osobu zúčastněnou na řízení o kasační stížnosti žalobce, a to s ohledem na poněkud nepřehlednou procesní situaci, která vyvstala v řízení před krajským soudem, a rovněž na vedlejší úvahy (*obiter dictum*) v závěru napadeného usnesení, v nichž se krajský soud zamýšlel nad možnostmi občanů kraje, kteří využívají veřejné služby v přepravě, domáhat se ochrany u soudu. V rané fázi řízení před Nejvyšším správním soudem tudíž nebylo možné vyloučit, že se toto řízení dotýká i práv Mgr. P. (ve smyslu níže citovaného § 34 odst. 1 s. ř. s.).

[7] Usnesením ze dne 23. ledna 2023 č. j. 6 As 285/2022-38 Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti Mgr. P. s ohledem na probíhající řízení před rozšířeným senátem ve věci sp. zn. 6 As 102/2021, jehož předmětem byla otázka, zda je osoba zúčastněná na řízení nebo osoba, která se takového postavení domáhá, oprávněna podat kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení.

[8] Rozšířený senát usnesením ze dne 29. března 2023 č. j. 6 As 105/2021-72 rozhodl, že „osoba zúčastněná na řízení (§ 34 s. ř. s.) nemá aktivní procesní legitimaci k podání návrhu na přezkum rozhodnutí soudu ve správním soudnictví, kterým se odmítá návrh nebo zastavuje řízení. Kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu, kterým se odmítá návrh nebo zastavuje řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], osobou zúčastněnou na řízení anebo osobou, která se takového postavení domáhá, je podání učiněné osobou k tomu zjevně neoprávněnou ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.“

[9] Nejvyšší správní soud proto výrokem I tohoto usnesení rozhodl, že se v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení pokračuje (§ 48 odst. 6 s. ř. s.), neboť odpadl důvod, pro který řízení přerušil. A zároveň tuto kasační stížnost výrokem II odmítl jako návrh podaný osobou zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.]. Je totiž zřejmé, že i kdyby Mgr. P. byl osobou zúčastněnou na řízení, není osobou oprávněnou podat kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví o odmítnutí žaloby.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud též výrokem IV tohoto usnesení rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Mgr. P.. Jelikož byla jeho kasační stížnost odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladu řízení o jeho kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[11] Podle § 34 odst. 1 s. s. ř. jsou osobami zúčastněnými na řízení osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

[12] Z citovaného § 34 odst. 1 s. ř. s. je zřejmé, že postavení osoby zúčastněné na řízení je odvislé od kumulativního splnění dvou podmínek – materiální (přímé dotčení na právech) a formální (výslovné oznámení o uplatňování práv osoby zúčastněné na řízení, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2010 č. j. 7 As 70/2009-190, č. 2341/2011 Sb. NSS).

[13] Práva a povinnosti, na nichž je osoba zúčastněná na řízení dotčena, přitom musí mít charakter veřejných subjektivních práv a povinností (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 1104 s., viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2009 č. j. 2 As 44/2009-44). Osoba, která není nositelem veřejných subjektivních práv či povinností hmotněprávního charakteru, nemůže mít postavení osoby zúčastněné na řízení. Odpovědnost za správné stanovení okruhu osob, u nichž jsou splněny materiální podmínky podle § 34 odst. 1 s. ř. s., přitom nese soud (rozsudky ze dne 21. prosince 2005 č. j. 1 As 39/2004-75, č. 1479/2008 Sb. NSS, ze dne 2. května 2007 č. j. 5 As 3/2007-68 či ze dne 13. února 2013 č. j. 1 As 149/2012-153).

[14] Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. dubna 2023 č. j. 4 As 40/2023-69 zamítl kasační stížnost Mgr. P. proti usnesení krajského soudu, jímž byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v omezení dopravní obslužnosti na území Středočeského kraje (totožným zásahem, který je předmětem tohoto řízení). Nejvyšší správní soud přisvědčil krajskému soudu, že Mgr. P. nesvědčí žádné veřejné subjektivní právo na zajištění konkrétní úrovně dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji.

[15] Podle § 34 odst. 4 s. ř. s. *soud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nesplňuje, není osobou zúčastněnou na řízení*.

[16] Nyní rozhodující senát neshledal důvod odchýlit se od závěrů rozsudku č. j. 4 As 40/2023-69, a proto výrokem III tohoto usnesení rozhodl, že Mgr. P. není osobou zúčastněnou na řízení o kasační stížnosti žalobce, neboť výsledek tohoto řízení se nemůže nijak dotknout jeho veřejných subjektivních práv.

[17] V pokračujícím řízení o kasační stížnosti žalobce tedy již Nejvyšší správní soud s Mgr. P. jako osobou zúčastněnou na řízení jednat nebude.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu